

9 Ιουλίου, 1996

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

G. H. YACoubIAN LTD.,

Αιτητές,

v.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΕΡΓΩΝ, ΜΕΣΩ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 924/93)

*Προσφορές — Επαναδημοσίευση προσφορών — Δεν είναι εκτελεστή —
Η νομιμότητά της ελέγχεται κατά την εξέταση της νομιμότητας της
κατακύρωσης — Αρμοδιότητα κατακύρωσης προσφορών — Παρα-
βιάστηκε στην κριθείσα περίπτωση.*

5

*Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως
— Έλλειψη αιτιολογίας — Δυνατότητα αναπλήρωσης της ελλείπου-
σας αιτιολογίας — Εντελώς αναιτιολόγητη η προσβληθείσα πράξη
στην κριθείσα περίπτωση.*

10

Οι αιτητές προσέφυγαν κατά του αποτελέσματος διαδικασίας
προσφορών που είχαν προκηρυχθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση,
αποφάσισε ότι:

15

1. Η επαναδημοσίευση της προσφοράς δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη που μπορεί να προσβληθεί αυτοτελώς με προσφυγή σύμφωνα με το Άρθρο 146.1 του Συντάγματος. Μπορεί να ελεγχθεί η νομιμότητά της μέσω του ελέγχου της κατακύρωσης της προσφοράς που αποτελεί τη μόνη εκτελεστή διοικητική πράξη. 20

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, το Δικαστήριο τούτο εξετάζει αυτεπάγγελτα ορισμένα ζητήματα τα οποία θεωρούνται δημόσια

τάξης και μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και η αρμοδιότητα του οργάνου που εξέδωσε την πράξη.

5 Η απόφαση για επαναπροκήρυξη της προσφοράς εν προκειμένω πάροθηκε από αναρμόδιο όργανο δηλαδή από το Τμήμα. Για το λόγο αυτό η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει ν' ακυρωθεί.

10 2. Η αιτιολογία μίας διοικητικής πράξης αποτελεί την έκθεση των πραγματικών και νομικών λόγων που οδήγησαν τη διοίκηση στην απόφασή της καθώς και παράθεση των κριτηρίων με βάση τα οποία άσκησε η διοίκηση τη διακριτική της ευχέρεια. Η αιτιολογία μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου. Δεν είναι αναγκαίο να είναι μακροσκελής. Μπορεί να είναι λακωνική, ανάλογα με την περίπτωση. Η αιτιολογία συνδέεται άμεσα με τη νομική έκδοση και νομιμότητα της διοικητικής πράξης.

15 Η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται παντελώς αιτιολογίας.

20 Το ερώτημα είναι αν η αιτιολογία αναπληρώνεται η συμπληρώνεται από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου.

25 Μετά από διεξοδική μελέτη όλων των ενώπιόν του στοιχείων το δικαστήριο κατέληξε ότι η αιτιολογία δεν μπορεί ν' αναπληρωθεί ή να συμπληρωθεί από τα στοιχεία αυτά. Όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν του δε συνηγορούν υπέρ αυτής της άποψης μάλλον το αντίθετο μπορεί να λεχθεί.

Η επίδικη απόφαση είναι εντελώς αναιτιολόγητη.

30 *Η προσφυγή επιτυγχάνει με £225,- έξοδα.*

Προσφυγή.

35 Προσφυγή εναντίον της απόφασης των Καθ' ων η αίτηση με την οποία κατακύρωσαν την προσφορά για τη σηματοδότηση του κτιρίου του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας στο ενδιαφερόμενο μέρος αντί στους Αιτητές.

40 *Μ. Περίδης, για τους Αιτητές.*

Ελ. Νικολαΐδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Οι αιτητές με την παρούσα προσφυγή ζητούν την πιο κάτω θεραπεία:-

“Α. Δήλωσιν του Δικαστηρίου ότι η απόφασις των καθ’ ων η αίτησις ημερομηνίας 15.10.93 διά της οποίας κατακύρωσαν την προσφοράν διά την σηματοδότησιν του κτιρίου του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας (TENDER FOR SIGNPOSTING 10/93) εις τους κ.κ. Atelie A. Demetriades είναι άκυρος και/ή παράνομος και/ή ελήφθη καθ’ υπέρβασιν και/ή κατάχρησιν εξουσίας και/ή

Α. Δήλωσιν του Δικαστηρίου ότι η απόφασις των καθ’ ων η αίτησις να λάβουν υπ’ όψιν κατά την αξιολόγησιν των προσφορών την προσφοράν των κ.κ. Atelie A. Demetriades, η οποία δεν ήτο σύμφωνος προς τας προδιαγραφάς (Tender Documents), ήτο παράνομος και/ή άκυρος και/ή ελήφθη καθ’ υπέρβασιν και/ή κατάχρησιν εξουσίας.”

Τα γεγονότα έχουν:-

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων (το Τμήμα) προκήρυξε προσφορές (Αρ. Προσφ. 10/93) με ημερομηνία λήξεως 23/7/1993 για τη σηματοδότηση του υφισταμένου κτιρίου του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Για την πιο πάνω προσφορά ενδιαφέρθησαν επτά εταιρείες οι οποίες πήραν τα σχετικά έγγραφα.

Στις 23/7/1993 υποβλήθηκε μόνο μία έγκυρη προσφορά από την εταιρεία G.H. YACOUBIAN LTD. (οι αιτητές), για το ποσό των £6.213.-, η οποία θεωρήθηκε ότι ήταν κατά περίπου 25% ψηλότερη από τις τιμές μονάδων της αγοράς. Ακόμη μία προσφορά που λήφθηκε μέσω του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, δε λήφθηκε υπόψη γιατί ήταν εκπρόθεσμη.

Η έγκυρη προσφορά δόθηκε στον εκπρόσωπο του Τμήματος για αξιολόγησι.

Με επιστολή του ημερομηνίας 3/8/1993 το Τμήμα σύστησε στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου να μη κατακυρώσει την προσφορά των αιτητών για το λόγο ότι η τιμή θεωρήθηκε πολύ ψηλή.

Σε συνεδρία του που έγινε στις 27/8/1993 το Συμβούλιο Προ-

σφορών του Υπουργείου απεδέχθη την εισήγηση του Τμήματος και απέρριψε την προσφορά.

5 Το Τμήμα ξαναδημοσίευσε την προσφορά με τον ίδιο αριθμό και με ημερομηνία λήξης 3/9/1993.

Στις 3/9/1993 υποβλήθηκαν τρεις προσφορές στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου από τους πιο κάτω, οι οποίες δόθηκαν στο Τμήμα για αξιολόγηση.

10

(I) Atelie A. Demetriades με τιμή £3.280.-.

(II) Εργαστήριο Παντός Είδους Επιγραφών Α. Θεοχάρους με τιμή £4.855.-.

15

(III) G.H. Yacoubian Ltd., με τιμή £6.213.-.

20 Το Τμήμα υπέβαλε έκθεση αξιολόγησης με αρ. 54/81 ημερομηνίας 11/10/1993 (αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως Παράρτημα 5, 5Α και 5Β) με την οποία εισηγήθηκε κατακύρωση της προσφοράς στην εταιρεία Atelie A. Demetriades, εφόσον, ήταν η χαμηλότερη προσφορά η οποία ήταν εντός των προδιαγραφών.

25 Εναντίον της πιο πάνω κατακύρωσης της προσφοράς καταχωρίστηκε η παρούσα προσφυγή στις 26/11/1993.

Ο δικηγόρος των αιτητών πρόβαλε τους πιο κάτω νομικούς ισχυρισμούς για ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης.

30

1. Η επίδικη απόφαση πρέπει ν' ακυρωθεί εφ' όσον η απόφαση για την επαναπροκήρυξη των προσφορών λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο.

35

2. Η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται της δέουσας αιτιολογίας.

40

Οι καθ' ων η αίτηση αντικρούοντας τους ισχυρισμούς των αιτητών υπέβαλαν ότι οι αιτητές στερούνται του απαραίτητου εννόμου συμφέροντος να επικαλεστούν τέτοιο λόγο ακυρότητας της προσβαλλόμενης απόφασης γιατί η υποβολή από αυτούς προσφοράς εκ νέου στις 3/9/1993, σε ανταπόκριση της επαναπροκήρυξης των προσφορών, συνιστά αποδοχή από τους αιτητές της διαδικασίας αυτής.

Η θέση αυτή των καθ' ων η αίτηση δεν με βρίσκει σύμφωνο.

Στις 3/8/1993 οι καθ' ων η αίτηση απέστειλαν την πιο κάτω επιστολή στους αιτητές:-

“Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι η κατακύρωση της πιο πάνω προσφοράς δεν κατέστη δυνατό να κατακυρωθεί σε κανένα από τους προσφοροδότες και παρακαλώ όπως υποβάλετε ξανά την προσφορά σας.

2. Τα σχετικά έγγραφα και σχέδια μπορείτε να τα πάρετε από το Γραφείο του Πρώτου Αρχιτέκτονα μεταξύ της 20/8/93 και της 27/8/1993.

3. Οι προσφορές πρέπει ν' απευθύνονται στο “ΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ” και να φθάσουν όχι αργότερα από την 9η πρωινή της Παρασκευής 3ης Σεπτεμβρίου, 1993.”

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι ουδέποτε κοινοποιήθηκε στους αιτητές ότι η κατακύρωση της προσφοράς την πρώτη φορά είχε γίνει σ' αυτούς και ότι ακολούθησε ανάκλησή της.

Οι αιτητές δεν είχαν άλλη λύση παρά ν' ανταποκριθούν να συμμετάσχουν στη νέα διαδικασία υποβάλλοντας εκ νέου την προσφορά τους αφού αυτή η συμμετοχή τους θα τους νομιμοποιούσε να προσφύγουν σε περίπτωση αποτυχίας όσον αφορά την προσφορά τους.

Η επαναδημοσίευση της προσφοράς δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη που μπορεί να προσβληθεί αυτοτελώς με προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 146.1 του Συντάγματος. Μπορεί να ελεγχθεί η νομιμότητά της μέσω του ελέγχου της κατακύρωσης της προσφοράς που αποτελεί τη μόνη εκτελεστή διοικητική πράξη.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, το Δικαστήριο τούτο εξετάζει αυτεπάγγελα ορισμένα ζητήματα τα οποία θεωρούνται δημόσιας τάξης και μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και η αρμοδιότητα του οργάνου που εξέδωσε την πράξη.

Στο Παράρτημα 3, επισυνημμένο στην ένσταση των καθ' ων η αίτηση, ημερομηνίας 3/8/1993 το Τμήμα απέστειλε επιστολή στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου της οποίας το περιεχόμενο παραθέτω αυτούσιο:-

“Αναφέρομαι στην πιο πάνω προσφορά και σας πληροφορώ τ’ ακόλουθα:

- 5 1. Για το πιο πάνω έργο πήραν έγγραφα προσφοράς συνολικά επτά (7) προσφοροδότες.
2. Πήραμε μόνο μία προσφορά της Εταιρείας G. N. YACOUBIAN LTD της οποίας το ποσό θεωρείται ψηλό.
- 10 3. Γίνεται εισήγηση όπως:
- α) Ακυρωθεί η πιο πάνω προσφορά και
- 15 β) Ζητηθεί από τους επτά (7) ενδιαφερόμενους προσφοροδότες να υποβάλουν ξανά την προσφορά τους.

Η προσφορά επιστρέφεται.”

20 Όπως φαίνεται στην πιο πάνω επιστολή γινόταν εισήγηση όπως: (α) ακυρωθεί η πιο πάνω προσφορά και (β) ζητηθεί από τους επτά ενδιαφερομένους προσφοροδότες να υποβάλουν ξανά την προσφορά τους.

25 Η εισήγηση (α) έγινε δεκτή από το Συμβούλιο Προσφορών και όπως φαίνεται από τα πρακτικά ημερομηνίας 27/8/1993 (παράγραφος 4) η προσφορά ακυρώθηκε. Όσον αφορά όμως τη δεύτερη εισήγηση του Τμήματος δε φαίνεται από τα πρακτικά να υιοθετήθηκε και ούτε καμιά απόφαση πάρθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών σχετικά με το θέμα τούτο.

30 Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών - διαδικασία προσφορών, ο Κανονισμός 19(α) προνοεί:-

35 “Όλες οι αγορές και πωλήσεις αγαθών και η παροχή/εκμίσθωση υπηρεσιών γίνονται με την προκήρυξη δημόσιων προσφορών. Αρμόδιος φορέας για όλες τις προσφορές του Δημοσίου ορίζεται το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών.”

40 Ενόψει όλων των πιο πάνω βρίσκω ότι η απόφαση για επαναπροκήρυξη της προσφοράς πάρθηκε από αναρμόδιο όργανο δηλαδή από το Τμήμα. Για το λόγο αυτό η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει ν’ ακυρωθεί.

Έρχομαι τώρα στο θέμα του ισχυρισμού ότι η απόφαση των

καθ' ων η αίτηση πάσχει λόγω έλλειψης αιτιολογίας.

Η αιτιολογία μιας διοικητικής πράξης αποτελεί την έκθεση των πραγματικών και νομικών λόγων που οδήγησαν τη διοίκηση στην απόφασή της καθώς και παράθεση των κριτηρίων με βάση τα οποία άσκησε η διοίκηση τη διακριτική της ευχέρεια. Η αιτιολογία μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου. Δεν είναι αναγκαίο να είναι μακροσκελής. Μπορεί να είναι και λακωνική, ανάλογα με την περίπτωση. Η αιτιολογία συνδέεται άμεσα με τη νομική έκδοση και νομιμότητα της διοικητικής πράξης.

Στα πρακτικά ημερομηνίας 15/10/1993 (Παράρτημα 6) σελίδα 272 διαβάζουμε: Το Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε την προσφορά στο Atelie A. Demetriades Ltd., στην τιμή των £3.280.-. Η απόφαση αυτή είναι ολοφάνερο ότι στερείται παντελώς αιτιολογίας.

Το ερώτημα είναι αν η αιτιολογία αναπληρώνεται ή συμπληρώνεται από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου.

Μετά από διεξοδική μελέτη όλων των ενώπιόν μου στοιχείων κατέληξα ότι η αιτιολογία δεν μπορεί ν' αναπληρωθεί ή να συμπληρωθεί από τα στοιχεία αυτά. Όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν μου δεν συνηγορούν υπέρ αυτής της άποψης μάλλον το αντίθετο μπορεί να λεχθεί.

Η επίδικη απόφαση είναι εντελώς ανααιτιολόγητη.

Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή επιτυγχάνει και η προβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται.

Οι καθ' ων η αίτηση να πληρώσουν £225,00 έναντι των εξόδων των αιτητών.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με £225,- έξοδα.